

Gespreksregels

1. Wat is een typische fout voor een kind met een gesprek-gebrek?

a. Een volwassene die je niet kent aanspreken met 'jij'.

Deze kinderen weten bijvoorbeeld niet welke informatie je in een gesprek juist wel of niet geeft, hebben moeite met de logische volgorde of keuze van woorden in een verhaal, kijken hun gesprekspartner onvoldoende aan, of weten niet hoe je iemand aanspreekt. Met een vragenlijst kunnen deze kinderen vroeg worden opgespoord en ook tijdig worden geholpen.

<http://www.kennislink.nl/publicaties/duizenden-kinderen-met-gesprekgebrek>

Duidelijke taal

2. Wie was de winnaar?

b. Mark van Bommel.

Van Bommel komt ontspannen en assertief over en toont zich ook bewust van zijn publiek. Hij werd daarnaast niet betrappt op typisch voetbaljargon zoals 'Je moet vanuit een gesloten organisatie spelen' of 'Met de kwaliteiten die wij hebben moet je je op dit niveau kunnen handhaven.'

<http://www.taalcentrum-vu.nl/nieuws/nieuwsbericht/mark-van-bommel-best-sprekende-voetballer.html>

<http://nos.nl/artikel/145836-taalprijs-voor-mark-van-bommel.html>

1 april

3. Welke uitdrukking is NIET dieronvriendelijk?

a. Als de kat van huis is, dansen de muizen.

Dit is de enige van de genoemde uitdrukkingen die letterlijk genomen geen dieronvriendelijke lading heeft. De Dierenbescherming kreeg zeer veel reacties van mensen die hun stem uitbrachten voor welke uitdrukking uit het woordenboek verwijderd zou moeten worden. De meeste stemmen kreeg 'Een stok hebben om de hond mee te slaan' (betekenis: 'zoeken naar nadelige punten om iemand maar te kunnen bekritisieren').

<http://www.depers.nl/binnenland/467278/Mierenneuken-over-de-Dikke-van-Dale.html>

Pasen

4. Waar komt het woord Pasen vandaan?

c. Van het Aramese woord Pasha, dat 'overspringen' betekent.

Overspringen of overslaan verwijst naar God die tijdens de laatste van de Tien Plagen, waarbij alle eerstgeborenen werden gedood, de huizen van de Israëlieten heeft overgeslagen. Als je het bloed van een lam aan de binnenkant van de deurpost smeerde, ging de engel des doods aan je deur voorbij.

http://taal.web-log.nl/taaladviesdienst/2007/04/vrolijk_pasen.html

Het belang van je stem

5. Wat is NIET schadelijk voor je stem?

a. Geeuwen en zuchten.

Door te geeuwen of te zuchten, verminder je de spanning op je stem. Hoesten of je keel schrapen zet juist te veel druk op je keel en je strottenhoofd. Hoesten kun je voorkomen door meer te drinken. Maar dan géén alcohol, want dit droogt het slijmvlies op je stembanden juist uit. Ook kun je beter geen melkproducten, chocolade of nootjes nemen voordat je een presentatie moet geven. Dit veroorzaakt irritatie.

http://taalschrift.org/reportage/005521.html?utm_source=attending&utm_medium=email&utm_campaign=maart2010

<http://taalschrift.org/reportage/002100.html>

Integratie op straat

6. Wat betekent dit?

b. Ik was zo dronken dat ik niet meer kon lopen.

Verskillende onderzoekers stellen dat straattaal een gevolg is van het mengen van verschillende culturen en dus een mooie vorm van integratie. Volgens onderzoeker Leonie Cornips willen jongeren een connectie maken tussen hun herkomst en het taalgebruik in Nederland. Een andere onderzoeker, Jacomine Nortier, stelt zelfs dat straattaal hét teken is dat er al integratie heeft plaatsgevonden. Het laat zien dat jongeren uit verschillende culturen van elkaar leren. Maar het gaat wel om integratie op zeer kleine schaal.

<http://www.metronieuws.nl/index.php?actie=nieuws&c=2&id=183898>

Op het puntje van je tong

7. Hoe komt dit?

c. Tweetaligen gebruiken een groot aantal woorden minder vaak.

Het onderzoek laat zien dat zo'n tijdelijke black-out te maken heeft met hoe vaak we woorden gebruiken. De uitkomsten van dit onderzoek geven wetenschappers een beter begrip van de manier waarop taal is georganiseerd in onze hersenen en hoe deze speciale organisatie van de taal ons helpt om taal te onthouden.

[http://www.kennislink.nl/publicaties/op-het-puntje-van-je-tong?utm_source=feedburner&utm_medium=feed&utm_campaign=Feed%3A+kennislink-taal-en-spraak+\(Kennislink+-+Taal+%26+Spraak](http://www.kennislink.nl/publicaties/op-het-puntje-van-je-tong?utm_source=feedburner&utm_medium=feed&utm_campaign=Feed%3A+kennislink-taal-en-spraak+(Kennislink+-+Taal+%26+Spraak)

http://emmoreylab.sdsu.edu/pdf-bilingual/Pyers_Gollan_Emmorey_COG_09.pdf

Mooi zitte, dom koike

8. Waar wordt het West-Fries gesproken?

c. Noord-Holland.

Het West-Fries wordt gesproken in de Kop van Noord-Holland. Heel vroeger werd er in dit gebied Fries gesproken, maar vanaf 1290 rukten de Hollanders op in West-Friesland, en daarmee ook het Hollands. Er zijn nog enkele Friese kenmerken in het West-Fries bewaard gebleven. Zo zetten West-Friezen net als Friezen het hulpwerkwoord in de zin achteraan: 'Ik geloof dat hij het gedaan heeft' i.p.v. 'heeft gedaan'. De *oi/ai*-klank is geen overblijfsel uit het Fries; in Friesland heeft men namelijk de oude *ie* bewaard.

<http://www.kennislink.nl/publicaties/toen-het-fries-nog-op-het-engels-leek>

<http://www.kennislink.nl/publicaties/het-fries-als-taalfamilie>

Partners

De Praktijk

natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Universiteit Utrecht
Faculteit Geesteswetenschappen

De Talenquiz is een initiatief van De Taalstudio en De Praktijk en wordt geschreven door De Taalstudio. De quiz wordt maandelijks gratis verstuurd naar de abonnees en daarnaast verspreid via www.taalstudio.nl, www.kennisnet.nl en www.kennislink.nl. De Taalstudio is volstrekt onafhankelijk in onderwerpkeuze, formulering en verwijzing. Op dit product zijn de Algemene Voorwaarden van de Taalstudio van toepassing.